

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 3(11)2025

ISSN 3041-1572Online

УДК 0/3+7/8]:001.31](477)(051)

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3\(11\)](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3(11))

“Суспільство та національні інтереси”: журнал. 2024. № 3(11) 2025. С. 1069.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України # 920 від 26.06.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки; 281 Публічне управління та адміністрування

Схвалено до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення № 3/3-25, від 04.03.2025)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання, Асоціації науковців України, Інституту освіти Азербайджанської Республіки

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів освітніх, гуманітарних наук, громадського здоров'я, публічного управління та адміністрування з метою їх впровадження у сучасний освітній простір

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Теренда Наталія Олександрівна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)

Члени редакції журналу серії «Громадське здоров'я»:

- **Іншакова Ганна Вадимівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри громадського здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Керецман Анжеліка Олексіївна** – кандидат медичних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
- **Ковальська Оксана Романівна** - кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Далина Галицького (Львів, Україна)
- **Корильчук Неоніла Іванівна** – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Нагорна Антоніна Максимівна** - доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, лабораторія епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМНУ» (Київ, Україна)
- **Панчишин Наталія Ярославівна** - кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Сатурська Ганна Степанівна** - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Трущенко Людмила Вікторівна** - доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Шульгай Аркадій Гаврилович** - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Освіта/Педагогіка»

Bobro N.S. <i>PROSPECTS FOR IMPLEMENTING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM</i>	17
Mykytenko I.V. <i>LEARNING A FOREIGN LANGUAGE USING MULTIMEDIA MATERIALS DURING DISTANCE LEARNING</i>	30
Parkheta L.P. <i>MODERN APPROACHES TO TEACHING UKRAINIAN LITERATURE IN GENERAL SECONDARY EDUCATION</i>	38
Андрощук К.М. <i>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ</i>	51
Вдович С.М., Брославська Г.М. <i>ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ</i>	63
Вишневський Ю.В., Нанівський Р.А., Жукова А.Р., Матіїв Ю.В. <i>ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ</i>	76
Воробйова О.П. <i>СТРАТЕГІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛІДЕРСТВА ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЯКОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ</i>	88
Городецька Н. <i>ВПЛИВ МЕНТАЛЬНОЇ АРИФМЕТИКИ НА РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	99

3(11)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

УДК 378:624:811.11

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3\(11\)-51-62](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3(11)-51-62)

Андрощук Катерина Миколаївна аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, тел.: (096) 0391386, <https://orcid.org/0000-0003-3738-8566>

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Стаття присвячена аналізу соціально-економічних чинників, які визначають мотивацію майбутніх інженерів-будівельників до вивчення англійської мови. У сучасних умовах глобалізації та технологічного прогресу знання іноземних мов, зокрема англійської, є важливим аспектом професійної діяльності інженерів, особливо в будівельній сфері. Вивчення англійської мови стає необхідним для ефективної комунікації з міжнародними партнерами, використання сучасних технологій та участі в інженерних проектах на глобальному рівні. Соціально-економічні чинники, такі як високий рівень конкуренції на ринку праці, потреба у міжнародних стандартах та інтеграція будівельного сектору України у світову економіку, суттєво впливають на формування мотивації студентів. Автор підкреслює, що для студентів технічних спеціальностей володіння англійською мовою не лише відкриває можливості для професійного зростання, але й є важливим для реалізації амбіцій у міжнародних проектах і досягнення високих стандартів у будівництві. У статті обґрунтовано необхідність адаптації освітніх програм до реальних потреб ринку праці та його вимог. Зокрема, вивчено роль англійської мови в процесі інтеграції України до Європейського освітнього простору, вплив інноваційних технологій та міжнародних стандартів на будівельну галузь, а також значення володіння англійською для молодих спеціалістів, які прагнуть працювати в умовах швидко змінюваного економічного середовища. Результати дослідження свідчать про важливість соціально-економічних передумов для формування правильної мотивації до вивчення іноземних мов, що дозволяє студентам не лише підвищити свою конкурентоспроможність, але й активно долучатися до глобальних інженерних ініціатив та технологічних інновацій у будівництві.

Ключові слова: мотивація, англійська мова, соціально-економічні чинники, інженери-будівельники, будівельна галузь, іншомовна професійна компетентність.

Androshchuk Kateryna Mykolaivna PhD Student of the Department of Pedagogy and Educational Management, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, tel.: +38 (096) 0391386, <https://orcid.org/0000-0003-3738-8566>

SOCIO-ECONOMIC FACTORS INFLUENCING THE MOTIVATION OF FUTURE CIVIL ENGINEERS TO LEARN ENGLISH

Abstract. The article is dedicated to analyzing the socio-economic factors that determine the motivation of future civil engineers to learn English. In the modern context of globalization and technological progress, foreign language proficiency, particularly in English, is a crucial aspect of professional activity for engineers, especially in the construction industry. Learning English has become essential for effective communication with international partners, the use of modern technologies, and participation in engineering projects on a global scale.

Socio-economic factors such as high competition in the labor market, the need for international standards, and the integration of Ukraine's construction sector into the global economy significantly influence students' motivation. The author emphasizes that for students of technical specialties, proficiency in English not only opens opportunities for professional growth but is also crucial for realizing ambitions in international projects and achieving high standards in construction.

The article substantiates the necessity of adapting educational programs to the real needs and demands of the labor market. In particular, it examines the role of English in Ukraine's integration into the European educational space, the impact of innovative technologies and international standards on the construction industry, and the importance of English proficiency for young specialists aiming to work in a rapidly changing economic environment.

The research findings highlight the significance of socio-economic prerequisites for shaping the right motivation for learning foreign languages, enabling students not only to enhance their competitiveness but also to actively engage in global engineering initiatives and technological innovations in construction.

Keywords: motivation, English language, socio-economic factors, civil engineers, construction industry, foreign language professional competence.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес визначають ключові напрямки розвитку різних галузей, роль знання іноземних мов, зокрема англійської, стає все більш важливою для професійної діяльності інженерів. Особливо актуальним це питання є для майбутніх інженерів-будівельників, оскільки інженерна справа вимагає володіння специфічною термінологією та здатності до комунікації з міжнародними партнерами, що здійснюють проектування, будівництво та

реконструкцію різних будівельних об'єктів. Вивчення англійської мови стає невід'ємною частиною професійної підготовки студентів технічних спеціальностей, адже вона є мовою міжнародної комунікації у сфері інженерії, науки та техніки.

Мотивація студентів до вивчення англійської мови визначається низкою соціально-економічних факторів, які формують їхнє ставлення до мовної освіти, а також її значення для майбутньої професійної діяльності. У країнах з розвинутою економікою, де інженерні та будівельні компанії активно співпрацюють з міжнародними партнерами, англійська мова є основним інструментом для успішної кар'єри у будівельній галузі. Це стимулює студентів прагнути до вдосконалення рівня іншомовної компетентності для розширення своїх можливостей у професійній діяльності.

З іншого боку, соціально-економічні умови в Україні, зокрема ринок праці, характеризуються високим рівнем конкуренції та необхідністю швидкої адаптації до змінюваних вимог. Для молодих інженерів-будівельників знання англійської мови уможливорює доступ до співпраці з міжнародними компаніями, до участі в масштабних інженерних проєктах та реалізації інноваційних ідей в рамках глобальних ініціатив. Тому мотивація до вивчення англійської мови є важливим аспектом підготовки майбутніх спеціалістів, який визначається соціальними та економічними умовами життя, наявністю міжнародних стандартів та вимог, які встановлюються ринком праці.

Соціально-економічні чинники формування мотивації до вивчення англійської мови для майбутніх інженерів-будівельників тісно пов'язані з необхідністю адаптації до глобальних тенденцій та вимог інженерної галузі. Це охоплює як індивідуальні прагнення студентів до професійного розвитку, так і вплив зовнішніх факторів: політики вищої освіти, зміни в освітніх програмах, розвиток міжнародної співпраці та міжнародних стандартів у будівництві. Водночас важливо зазначити, що формування позитивної мотивації до навчання іноземної мови має великий потенціал не тільки для підвищення рівня іншомовної професійної компетентності студентів, а й для їхньої загальної підготовки до викликів сучасного світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У рамках сучасної освітньої практики питання мотивації до вивчення іноземних мов серед студентів технічних спеціальностей набуває все більшої актуальності, оскільки це сприятиме, в тому числі, їхньому професійному саморозвитку [1; 2]. Українські вчені та методисти О. Дмитрієва, Н. Єремєєва О. Крічкер, О. Міненко працюють над питанням формування мотивації вивчення англійської мови здобувачів ЗВО немовних спеціальностей; О. Зарівна, О. Мельник, І. Озарко, Н. Химай досліджують мотиваційні фактори впливу на навчальну діяльність студентів, а С. Бойко, О. Волкова, С. Мойсеєнко у своїх

працях основну увагу звертають на способи формування мотивації студентів технічних спеціальностей до вивчення англійської мови професійного спрямування в умовах онлайн-навчання.

Зарубіжні науковці значну увагу приділяють аналізу мотивації у соціально-економічному контексті, акцентуючи на аналізі впливу матеріального становища, рівня освіти батьків, доступу до якісних освітніх ресурсів та можливостей подальшого професійного зростання. Вони досліджують, як соціально-економічний статус визначає рівень мотивації до вивчення англійської мови, рівень автономності навчання, самооцінку та впевненість у власних силах. Зокрема роль соціально-економічних факторів у мотивації до вивчення англійської мови як іноземної дослідили R. Attamimi, S. Choudhary T. Kiddle, J. Kormos, H. Rahim R Singh та ін.

Ці та інші дослідження в галузі іншомовної освіти свідчать, що мотивація до вивчення англійської мови формується під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. До зовнішніх належать вимоги сучасного ринку праці, міжнародна мобільність та інтеграція до європейського освітнього простору. Водночас внутрішні фактори, зокрема особистісні цілі та інтерес до професійного розвитку, відіграють не менш важливу роль. Однак недостатньо досліджено, яким чином соціально-економічні передумови впливають на мотивацію студентів будівельних спеціальностей, що й зумовлює актуальність цієї статті.

Метою статті є виокремлення та аналіз соціально-економічних передумов, що впливають на мотивацію майбутніх інженерів-будівельників до вивчення англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Соціально-економічні передумови – це сукупність зовнішніх чинників, що визначають потребу у формуванні певних компетентностей відповідно до запитів ринку праці, тенденцій економічного розвитку та соціальних викликів. У контексті професійної підготовки майбутніх інженерів-будівельників ці передумови охоплюють як глобальні процеси, такі як міжнародна інтеграція, залучення іноземних інвестицій та стандартизація освітніх вимог, так і внутрішні фактори, зокрема відбудову країни, технологічні інновації у сфері будівництва та потребу в конкурентоспроможних фахівцях. Визначення цих передумов дозволяє не лише оцінити актуальність вивчення англійської мови у професійній діяльності майбутніх будівельників, а й сформулювати ефективні стратегії підвищення їхньої мотивації.

Знання англійської мови для сучасних інженерів є не лише академічною вимогою, а й практичною необхідністю, оскільки саме соціально-економічні чинники визначають, наскільки затребуваними будуть фахівці на ринку праці. Усвідомлення студентами того, що англійська мова є ключем до участі у

міжнародних проєктах, співпраці з іноземними партнерами, доступу до передових будівельних технологій і наукових публікацій, може суттєво вплинути на їхню мотивацію до її вивчення. Відтак, аналіз соціально-економічних передумов дає змогу не лише краще зрозуміти об'єктивні фактори, що визначають необхідність формування іншомовної компетентності, а й адаптувати освітні підходи відповідно до реальних потреб студентів і ринку праці.

На сучасному етапі можна виділити такі чинники, що обумовлюють необхідність вивчення англійської мови та розвитку іншомовної професійної компетентності у майбутніх будівельників:

1. Динамічний розвиток будівельної галузі України та її інтеграція в міжнародний ринок.

Будівельна галузь України є однією з ключових сфер економіки, що швидко розвивається, адаптуючись до сучасних викликів та міжнародних стандартів. Завдяки впровадженню інноваційних технологій, модернізації виробництва та активній співпраці з європейськими партнерами будівельний сектор країни продовжує зростати. Значну роль у цьому процесі відіграє підготовка висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати в умовах глобалізованого ринку та застосовувати передові методи проектування, будівництва й управління. Згідно з опитуванням, проведеним *URE Club*, 77,8% українських будівельних компаній висловили готовність розпочинати нові проєкти у 2025 році, тоді як 12,5% зазначили, що частково до цього готові, і лише 9,7% опитаних не планують запускати нові проєкти [3].

З початком повномасштабного вторгнення українські девелоперські компанії активно почали шукати шляхи виходу на міжнародні ринки. У 2022–2023 роках 72,5% опитаних підприємств розглядали можливість розширення діяльності за кордон для збереження бізнесу, утримання персоналу та диверсифікації доходів. За підсумками 2023 року 17,6% компаній відкрили офіси в інших країнах, а в 2024 році – 22,2% опитуваних. Також спостерігаємо тенденцію до зростання кількості компаній, які планують розширювати свою присутність: у 2025 році 13,9% респондентів заявили про намір відкрити офіс закордоном, а ще 15,3% поки що не визначилися. Серед пріоритетних напрямків міжнародної експансії залишаються країни Європи, зокрема Польща, Чехія та Німеччина, а також популярні туристичні регіони, такі як Іспанія та Португалія [3].

У такому контексті перспективи працевлаштування на міжнародному ринку стають вагомим мотиваційним чинником для майбутніх фахівців будівельної галузі. Усвідомлення можливості працювати у провідних іноземних компаніях, брати участь у масштабних інфраструктурних проєктах та отримувати конкурентоспроможну оплату праці стимулює студентів до

активного вивчення англійської мови. Опанування професійної іншомовної комунікації відкриває перед ними нові горизонти – від кар’єрного зростання в українських компаніях, що співпрацюють з міжнародними партнерами, до повноцінного працевлаштування за кордоном. І така орієнтація на міжнародний ринок сприяє формуванню внутрішньої мотивації студентів до набуття іншомовної компетентності, що є важливим фактором їхнього професійного розвитку.

2. Адаптація українського будівельного сектору до європейських регуляторних стандартів у будівельній галузі.

Згідно з повідомленням Конфедерації будівельників України, 7 січня 2025 року набув чинності Регламент (ЄС) 2024/3110 від 27 листопада 2024 року, який передбачає посилення екологічних вимог, цифровізацію документації та жорсткіші правила ринкового нагляду за якістю будівельної продукції. Положення цього регламенту іще потребують імплементації в законодавство України, однак, як зазначає заступниця голови Державної інспекції архітектури та містобудування Н. Дюжилова, «Новий європейський регламент – процес еволюційних змін законодавства... Наше завдання – повноцінно впровадити наш чинний закон, тобто навчити наших виробників складати декларації на будівельну продукцію, створити ефективну інфраструктуру якості» [4]. Таким чином процес впровадження нових європейських стандартів у будівельній галузі України зумовлює необхідність глибшого розуміння міжнародних норм і регламентів. Відповідно, зміни в регулюванні будівельної продукції означають, що майбутні інженери-будівельники будуть працювати в умовах, де знання міжнародних стандартів і вимог європейського ринку є обов’язковим.

Оскільки нормативна база ґрунтується на європейських регламентах, які публікуються англійською мовою, професійна іншомовна компетентність стає ключовою навичкою для майбутніх фахівців. Вони повинні вміти працювати з технічною документацією, розуміти вимоги до екологічності, якості та безпеки будівельної продукції.

Окрім того, розширений ринковий нагляд і запровадження штрафних санкцій за невідповідність стандартам змушують українські компанії активніше співпрацювати з європейськими сертифікаційними органами. Конфедерація будівельників України підкреслює, що на даний момент в Україні ще не завершено впровадження вимог положень Регламенту ЄС 305/2011 щодо якості будівельних продуктів, який набув чинності з 2023 року [4], що вказує на потребу у фахівцях, здатних адаптуватися до європейських норм. Для студентів-будівельників це відкриває перспективи професійного зростання, зокрема можливість працювати над міжнародними проєктами. Усвідомлення таких перспектив може стати додатковим стимулом до вивчення англійської

мови, оскільки вона є ключовим інструментом для успішної інтеграції у світовий економічний сектор зайнятості.

3. Інноваційний розвиток будівельної галузі та зростаючі вимоги ринку праці.

Швидкий технологічний прогрес у будівництві сприяє постійному оновленню матеріалів, методів та технологій, які найчастіше вперше з'являються на міжнародному ринку. Сучасні тенденції в архітектурі та будівництві орієнтовані на створення енергоефективних, екологічно безпечних і технологічно вдосконалених об'єктів [5, с. 89]. Наприклад, використання 3D-друку для будівництва житлових і комерційних будівель, застосування самовідновлюваного бетону або технологій «розумного дому» стали реальністю завдяки міжнародному співробітництву та обміну знаннями. Більшість наукових публікацій, технічної документації та інструкцій до таких технологій складаються англійською мовою, що робить її знання необхідним для фахівців будівельної галузі.

Крім того, сучасні інженери-будівельники активно використовують програмне забезпечення для проєктування та моделювання будівель, таке як *AutoCAD*, *Revit*, *Tekla Structures*, *ArchiCAD* чи *BIM-технології (Building Information Modeling)*. Ці програми дозволяють створювати точні цифрові моделі будівель і оптимізувати всі етапи будівництва, однак більшість їхніх інтерфейсів, технічної підтримки та навчальних матеріалів доступні лише англійською мовою. Вміння працювати з цими інструментами дає можливість інженеру розширювати свої професійні горизонти та підвищувати конкурентоспроможність як на національному, так і на міжнародному ринку праці.

Окрім того, доступ до міжнародних конференцій, семінарів та спеціалізованої літератури є важливою складовою професійного зростання. Наприклад, участь у таких престижних заходах, як *International Conference on Sustainable Built Environment (SBE)* або *World of Concrete*, дозволяє інженерам дізнаватися про останні світові розробки та впроваджувати їх у своїй практиці, адже, як влучно зазначає Т. Картель, «володіння іноземною мовою створює базу для подальшого вдосконалення спеціаліста, поглиблення й розширення його знань зі своєї спеціальності» [6, с. 161]. Це означає, що фахівці, які володіють англійською мовою, мають значно більше шансів отримати вигідні пропозиції працевлаштування та брати участь у міжнародних будівельних проєктах.

Отже, постійне оновлення технологій, необхідність роботи з інноваційним програмним забезпеченням та інтеграція у міжнародну професійну спільноту створюють об'єктивну потребу у володінні англійською мовою для майбутніх інженерів-будівельників. Розуміння того, що знання мови відкриває доступ до найсучасніших досягнень у сфері будівництва, сприяє підвищенню

мотивації студентів до її вивчення. Таким чином англійська мова перестає сприйматися лише як навчальна дисципліна, а стає важливим інструментом професійної самореалізації.

4. Інтеграція України до Європейського освітнього простору.

23 червня 2022 року Європейська Рада прийняла рішення надати Україні статус кандидата на членство в ЄС [7], що стало важливим імпульсом для інтеграції національної системи освіти до Європейського освітнього простору (*European Education Area, EEA*). Європейська Комісія визначила шість ключових напрямів розвитку ЄОП, що охоплюють різні рівні освіти та міждисциплінарні аспекти. До наскрізних тем віднесено забезпечення якості освіти, сприяння інклюзії та гендерній рівності, а також підтримку процесів «зеленого» та цифрового переходу. На рівневому рівні акцент зроблено на розвитку професійної компетентності викладачів та модернізації вищої освіти. Відповіддю на сучасні глобальні виклики стало також введення геополітичного виміру, який відображає стратегічну важливість освіти у міжнародному контексті [8, с. 9].

Щодо вищої освіти, стратегія передбачає розширення співпраці між університетами, що сприятиме створенню єдиного європейського освітнього простору. Вищі навчальні заклади відіграють ключову роль у взаємопов'язаній системі знань, що об'єднує освітні процеси, наукові дослідження, інноваційні розробки та суспільні ініціативи. Значна увага приділяється автоматичному визнанню отриманих кваліфікацій і періодів навчання за кордоном, що забезпечує академічну мобільність. Також запроваджено механізми визнання короткострокових навчальних курсів, які ведуть до здобуття мікроакредитацій. Окремим напрямом розвитку є впровадження спеціалізованих програм, орієнтованих на сучасні технологічні та безпекові виклики, зокрема штучний інтелект і кібербезпеку [8, с. 10].

Процес створення Європейського освітнього простору має значний вплив на систему вищої освіти в Україні, зокрема й на підготовку майбутніх інженерів-будівельників. У межах цього процесу відбувається гармонізація освітніх стандартів України та країн ЄС, спрощується мобільність студентів та викладачів, а також розширюються можливості для міжнародного академічного та професійного співробітництва. Одним із ключових аспектів цього інтеграційного процесу є активне впровадження англійської мови як основного засобу комунікації в освітній та науковій діяльності.

Одним із найяскравіших прикладів впливу Європейського освітнього простору є програма *Erasmus+*, яка надає можливість студентам українських технічних університетів навчатися в провідних європейських закладах освіти. Для майбутніх інженерів-будівельників це шанс отримати досвід навчання за кордоном, ознайомитися з сучасними методами проектування та будівництва,

а також встановити професійні контакти. Однак участь у таких програмах неможлива без володіння англійською мовою на достатньому рівні, оскільки більшість навчальних курсів, дослідницьких проєктів та технічної документації в межах міжнародної співпраці ведеться саме англійською.

Крім того, Україна активно імплементує рекомендації *Європейської рамки кваліфікацій (European Qualifications Framework, EQF)*, що сприяє взаємовизнанню дипломів та професійних кваліфікацій. Для інженерів-будівельників це означає розширені можливості для працевлаштування за кордоном, а також доступ до міжнародних сертифікацій, таких як *BREEAM* або *LEED* у сфері екологічного будівництва. Більшість сертифікаційних курсів іспитів доступні лише англійською мовою, що стимулює студентів до її опанування.

Також варто згадати розвиток міжнародних освітніх платформ, таких як *Coursera*, *edX*, *FutureLearn*, де провідні університети Європи та світу пропонують онлайн-курси з будівництва, архітектури та суміжних галузей. Наприклад, курс *Construction Management Specialization* від Колумбійського університету або *Sustainable Construction* від Технічного університету Данії (DTU) дозволяють студентам здобувати новітні знання та сертифікати міжнародного зразка. Доступ до цих ресурсів також вимагає знання англійської мови, оскільки більшість навчальних матеріалів не мають перекладу українською.

Таким чином, інтеграція України до Європейського освітнього простору відкриває широкі можливості для навчання, професійного розвитку та міжнародної кар'єри майбутніх інженерів-будівельників. Усвідомлення цих перспектив сприяє підвищенню мотивації студентів до вивчення англійської мови як важливого інструменту для досягнення професійних цілей у сучасному світі.

Враховуючи зазначені передумови, методологія викладання іноземної мови для інженерів-будівельників повинна враховувати не лише специфіку технічного фаху, але й потреби ринку праці, культурні аспекти комунікації та актуальні тенденції в галузі будівництва. Тому підхід до навчання має бути інтегрованим, а основними методами можуть бути:

- комунікативний підхід, що сприяє розвитку навичок спілкування;
- контентно-орієнтоване навчання (Content-Based Instruction), яке поєднує вивчення іноземної мови та професійних дисциплін;
- проєктне навчання, де студенти виконують завдання, пов'язані з реальними професійними ситуаціями.

Окрім професійних знань, вивчення мови включає засвоєння соціокультурного контексту, що дає змогу студентам розуміти європейський менталітет, традиції та звичаї. Це важливо для успішної комунікації в міжнародних командах. Вивчення культури країн, мова яких вивчається, сприяє підвищенню міжкультурної толерантності та адаптації в іншомовному середовищі.

Висновки. Аналіз соціально-економічних передумов формування мотивації майбутніх інженерів-будівельників до вивчення англійської мови засвідчив, що цей процес є багатовимірним і залежить від низки зовнішніх та внутрішніх факторів. У сучасних умовах активної міжнародної співпраці та розвитку будівельної галузі знання англійської мови стає не лише академічною вимогою, а й важливим інструментом професійної діяльності.

Серед ключових соціально-економічних чинників, які визначають потребу у вивченні англійської мови майбутніми інженерами-будівельниками, варто виокремити:

- міжнародну інтеграцію будівельної галузі України, що відкриває можливості для співпраці з іноземними компаніями, участі в міжнародних проєктах та використання передових будівельних технологій;

- впровадження європейських регламентів та екологічних стандартів, що вимагає знання англійської мови для роботи з технічною документацією та комунікації з міжнародними партнерами;

- технологічний прогрес у будівництві, включаючи цифрові методи проєктування та використання інноваційних матеріалів, також сприяє зростанню потреби у володінні англійською мовою, оскільки більшість наукових публікацій, інструкцій та програмного забезпечення доступні саме англійською;

- інтеграція України до Європейського освітнього простору сприяє впровадженню міжнародних стандартів у систему освіти, що вимагає адаптації навчальних програм та підвищення рівня іншомовної професійної компетентності студентів.

Таким чином, мотивація майбутніх інженерів-будівельників до вивчення англійської мови формується під впливом як зовнішніх факторів (економічних, освітніх, технологічних), так і внутрішніх (особистих прагнень студентів до професійного розвитку). Важливо, щоб система вищої освіти враховувала ці чинники та сприяла розвитку іншомовної компетентності студентів, зокрема через адаптацію освітніх програм, застосування інноваційних методів навчання та стимулювання студентської мобільності.

Результати дослідження можуть бути корисними для розробки методичних підходів до формування мотивації студентів технічних спеціальностей до вивчення англійської мови, а також для вдосконалення освітніх стратегій у вищих навчальних закладах.

Література:

1. Фрицюк В. А., Вовк Л.П. Акмеологічний підхід до вивчення проблеми професійного саморозвитку майбутнього вчителя. Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2016. Вип. 47. С. 68–72.
2. Фрицюк В. А. До питання про дефініції креативності. Шлях освіти. Київ, 2003. №4. С. 12–14.

3. Ринок нерухомості України: виклики війни та перспективи розвитку. Дослідження URE Club. *Property Times*. 16.01.2025 р. URL : https://propertytimes.com.ua/retail_property/rinok_neruhomosti_ukrayini_vikliki_viyeni_ta_perspektivi_rozvitku_doslidzhennya_ure_club

4. Україна починає планові перевірки якості будівельної продукції. *Інтерфакс-Україна*. 15.01.2025 р. URL : <https://interfax.com.ua/news/general/1040802.html>

5. Андрощук К. М. Соціальні передумови розвитку іншомовної професійної компетентності майбутніх інженерів-будівельників в Україні. *Освітня аналітика України: наук.-практич. журн.* Київ : Ін-т освітн. аналітики, 2024. № 2 (28). С. 85–96. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-2-85-96>

6. Картель Т. М. Професійне становлення майбутніх інженерів-будівельників у процесі вивчення іноземної мови. *Наука і освіта. Науково-практичний журнал Південного наукового Центру АПН України*. Одеса, 2005. №7–8. С.160–162. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4859/1/54.pdf>. (дата звернення: 29.05.202).

7. European Commission. (2022a, 17 June). Communication from the commission to the European Parliament, the European Council and the Council: Commission Opinion on Ukraine's application for membership of the European Union. <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Ukraine%20Opinion%20and%20Annex.pdf>

8. Локшина О. Європейський освітній простір як інтеграційна перспектива української освіти. *Український педагогічний журнал*. №2. 2024. С. 6–19. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-2-6-19>

References:

1. Frytsiuk, V. A., Vovk, L.P. (2016). Akmeologichnyi pidkhid do vyvchennia problemy profesiinoho samorozvytku maibutnoho vchytelia [Acmeological approach to studying the problem of professional self-development of a future teacher]. *Naukovi zapysky. Seria: Pedahohika i psykholohiia*. VDPU im. Mykhaila Kotsiubynskoho. Vinnytsia, Vyp. 47. S. 68–72. [in Ukrainian].

2. Frytsiuk, V. A. (2003). Do pytannia pro definitsii kreatyvnosti [On the question of definitions of creativity]. *Shliakh osvity*. Kyiv, №4. S. 12–14. [in Ukrainian].

3. Property Times. (2025, January 16). Rynok nerukhomosti Ukrainy: vyklyky viyni ta perspektyvy rozvytku. Doslidzhennia URE Club. [Real Estate Market of Ukraine: Challenges of the War and Prospects for Development. URE Club Research]. *Property Times*. Retrieved from https://propertytimes.com.ua/retail_property/rinok_neruhomosti_ukrayini_vikliki_viyeni_ta_perspektivi_rozvitku_doslidzhennya_ure_club. [in Ukrainian].

4. Interfax-Ukraine. (2025, January 15). Ukraina pochynaye planovi perevirky yakosti budivel'noyi produktsii. [Ukraine Begins Scheduled Inspections of Construction Product Quality]. *Interfax-Ukraine*. Retrieved from <https://interfax.com.ua/news/general/1040802.html>. [in Ukrainian].

5. Androshchuk, K. M. (2024). Sotsial'ni peredumovy rozvytku inshomovnoi profesiynoi kompetentnosti maibutnikh inzheneriv-budivel'nykiv v Ukraini. [Social Prerequisites for the Development of Foreign Language Professional Competence of Future Construction Engineers in Ukraine]. *Osvitnia analytika Ukrainy: nauk.-prakytych. zhurn – Educational Analytics of Ukraine: Scientific and Practical Journal*. 2(28), 85–96. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2024-2-85-96>. [in Ukrainian].

6. Kartel', T. M. (2005). Profesijne stanovlennia maibutnikh inzheneriv-budivel'nykiv u protsesi vyvchennia inozemnoi movy. [Professional Formation of Future Construction Engineers in the Process of Studying a Foreign Language]. *Nauka i osvita. Naukovo-praktychniy zhurnal Pivdennoho naukovoho Tsentru APN Ukrainy – Science and Education. Scientific and Practical Journal of the Southern Scientific Center of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 7–8, 160–162. Retrieved from <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4859/1/54.pdf>. [in Ukrainian].

7. European Commission. (2022, June 17). Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council: Commission Opinion on Ukraine's Application for Membership of the European Union. Retrieved from <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Ukraine%20Opinion%20and%20Annex.pdf>. [in English].

8. Lokshyna, O. (2024). Yevropeys'kyi osvitniy prostir yak intehtratsiyna perspektyva ukrayins'koi osvity. [European Educational Space as an Integration Perspective of Ukrainian Education]. *Ukrayinskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal*, 2, 6–19. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-2-6-19>. [in Ukrainian].